

Locatiegebod en locatieverbod

Bijzondere voorwaarden gecontroleerd met enkelband en GPS-enkelband

Elektronische controle is de verzamelnaam voor de toepassing van elektronische instrumenten die het reclasseringstoezicht ondersteunen. Het naleven van de bijzondere voorwaarden, locatiegebod en/of -verbod wordt hiermee gecontroleerd. In de praktijk gaat het om twee instrumenten: Radio Frequency Identification (RFID), ofwel de enkelband. En om het Global Positioning System (GPS) ofwel de GPS-enkelband. De enkelband wordt hierbij gecombineerd met een satellietverbinding.

Waarom elektronische controle?

Elektronische controle is geen bewakingsmiddel, maar een controle-instrument bij het toezicht. Met elektronische controle kan het naleven van vrijheidsbeperkende voorwaarden die een verdachte of dader zijn opgelegd, worden gecontroleerd. Zoals een 'locatiegebod' of een 'locatieverbod'. Onderzoek van de Universiteit van Groningen (2005) heeft aangetoond dat de inzet van elektronische controlemiddelen het slagingspercentage van het toezicht vergroot.

Wanneer de enkelband of GPS?

Elektronische controle met enkelband of GPS-enkelband kan worden toegepast in het kader van:

- schorsing van preventieve hechtenis;
- voorwaardelijke veroordeling;
- voorwaardelijke invrijheidstelling;
- tbs met voorwaarden;
- tbs met voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging;
- detentiefasering (Penitentiair Programma)
- Proefverlof PIJ
- Gedragsbeïnvloedende maatregel bij minderjarigen (GBM)
- Strafrechtelijk minderjarigen

Gebiedsgebod of -verbod

Het toepassen van de enkelband of de GPS-enkelband is afhankelijk van de vraag wát gecontroleerd moet worden:

- Enkelband voor controle van een locatiegebod waarbij het controleren van de aanwezigheid op een van te voren bepaalde locatie aan de orde is.
- GPS-enkelband voor de controle van een of meer locatieverboden en desgewenst ook locatiegeboden.

De enkelband

De enkelband werkt via radiofrequentie. Het dragen van de enkelband wordt gecombineerd met een ontvanger, de zogenoemde thuisunit die in verbinding staat met een alarmcentrale. De enkelband dient als zender. De justitiabele moet zich houden aan de gestandaardiseerde en vooraf bepaalde tijden dat hij binnen bereik van de thuisunit moet zijn. Overtredingen van de tijden worden waargenomen en gemeld waarop de reclassering actie kan ondernemen. De enkelband is een statisch middel, geregistreerd wordt slechts de aan- of afwezigheid op één locatie (veelal het huisadres). Het wordt geadviseerd bij de bijzondere voorwaarde 'locatiegebod'.

Ontvanger

Enkelband

De GPS-enkelband

Bij de GPS-enkelband draagt de onder toezicht gestelde niet alleen een enkelband, maar buitenshuis ook een GPS-unit. De satelliet maakt contact met de GPS-unit en registreert de verplaatsingen en geeft de locatie van de justitiabele door. Daarom wordt de GPS-enkelband geadviseerd bij de bijzondere voorwaarde 'locatieverbod' al dan niet in combinatie met een 'locatiegebod'. Wanneer de ondertoezichtgestelde zich in een door de opdrachtgever* bepaald verboden gebied begeeft, vindt signalering, alarmering en opvolging plaats in samenwerking met de politie.

GPS-unit

GPS-Enkelband

Wie komt in aanmerking?

In principe kan de enkelband of de GPS-enkelband worden ingezet voor elke delictpleger. Dit geldt niet voor personen die dreigen te vluchten en personen die het land worden uitgezet. Voorwaarde is onder andere dat de onder toezicht gestelde geschikte huisvesting heeft. Verder wordt elektronische controle ook toegepast bij een Penitentiair Programma (de laatste fase van detentie die buiten de gevangensmuren plaatsvindt).

Rol reclasseringswerker

Reclasseringswerkers Toezicht hebben bij toepassing van elektronische controlemiddelen verschillende taken en verantwoordelijkheden. Zij controleren of de onder toezicht gestelde zich aan de opgelegde voorwaarden, aanwijzingen en afspraken houdt. Maar ze stimuleren en motiveren hem ook om zich hieraan te houden. Daarnaast spreken toezichthouders de justitiabele aan op onacceptabel gedrag. En ze leren hem werken volgens de structuur 'eerst denken, dan pas doen'. Begaat de onder toezicht gestelde tijdens het toezicht een overtreding? Dan overlegt de reclasseringswerker met de opdrachtgever en adviseert zij over de consequenties voor de overtreder. De uiteindelijke beslissing hierover is aan de opdrachtgever.

* Met opdrachtgever wordt bedoeld: het openbaar ministerie, een rechtbank of de dienst justitiële inrichtingen

De procedure

Voordat elektronische controle daadwerkelijk wordt toegepast vraagt de opdrachtgever een reclasseringsadvies aan. Hierin zijn de resultaten verwerkt van de diagnose (op basis van het diagnose instrument RISc) en de risicotaxatie. Er wordt vastgesteld hoe groot de kans op herhaling is en welke risico's aanwezig zijn. Vervolgens wordt beoordeeld of die risico's ingeperkt kunnen worden met het opleggen van de bijzondere voorwaarde locatiegebod en/of -verbod, gecontroleerd met een elektronisch controlemiddel. Het is aan de opdrachtgever om de toepassing van elektronische controle al dan niet op te leggen en specifiek te formuleren. Verder wordt ook onderzocht of de woonomgeving van de justitiabele geschikt is voor het toepassen van elektronische controlemiddelen.

Voor meer informatie over reclasseringsadvies en reclasseringstoezicht kijkt u op reclassering.nl

Aan deze folder kunnen geen rechten worden ontleend.